

คู่มือ

การประกวดผลงานการบริการจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ตามแนวพระราชดำริ

หลักการและเหตุผล

เนื่องในโอกาสปีมหามงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับกรมชลประทาน กำหนดให้มีการจัดการประกวดผลงานการบริการจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กตามแนวพระราชดำริ เพื่อเผยแพร่พระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานพระราชดำริในการพัฒนาแหล่งน้ำมากกว่า ๒,๐๐๐ โครงการ เพื่อช่วยเหลือพสกนิกรให้มีปัจจัยพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ตลอดระยะเวลาแห่งการครองสิริราชสมบัติ ยังผลให้ประชาชนจำนวนมาก สามารถยกระดับคุณภาพชีวิต และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่แนวทางการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ
๒. เพื่อให้กลุ่มผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๓. เพื่อส่งเสริมและยกย่องกลุ่มผู้ใช้น้ำที่ได้ดำเนินการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ
๔. เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับกลุ่มผู้ใช้น้ำอื่น ๆ ในการนำแนวทางการบริหารจัดการน้ำไปปฏิบัติ

ขอบเขตของผลงานที่ส่งเข้าประกวด

๑. คุณสมบัติผลงาน

กลุ่มผู้ใช้น้ำในโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี สามารถเป็นแบบอย่างให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำอื่น ๆ ได้

๒. คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน

ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีคุณสมบัติตาม

ข้อ ๑

หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผลงาน

ตัวชี้วัด	องค์ประกอบ
<p>ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๑ ด้านกลุ่มผู้ใช้น้ำ ประกอบด้วย ๖ ตัวชี้วัดย่อย</p>	<p>๑. การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. การมีส่วนร่วมของประชาชน ๓. การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ๔. การบริหารจัดการน้ำอย่างปลอดภัย ๕. การบริหารจัดการน้ำอย่างประหยัด ๖. การบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสม</p>
<p>ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๒ ด้านการบริหารจัดการน้ำ ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย</p>	<p>๑. การบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ๓. การบริหารจัดการน้ำอย่างปลอดภัย ๔. การบริหารจัดการน้ำอย่างประหยัด ๕. การบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสม</p>

ตัวชี้วัด	องค์ประกอบ
<p>ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๓ ด้านการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย</p>	<p>๑. เสนอเทคโนโลยีใหม่หรือผลงานใหม่เพื่อการพัฒนาโดยสนับสนุนโดยสมาชิกในกลุ่มหรือเครือข่าย</p> <p>๒. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๓. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์และนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๔. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์และนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p>
<p>ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๔ ด้านความร่วมมือรวม ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย</p>	<p>๑. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๒. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๓. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๔. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p>
<p>ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๕ ด้านความคิดริเริ่ม ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย</p>	<p>๑. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๒. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๓. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๔. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p> <p>๕. ส่งเสริมการนำไม้ไปใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจนำไม้ไปขายและนำเงินไปซื้อวัสดุอุปกรณ์</p>

ตัวชี้วัด	องค์ประกอบ
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๖ ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๓ ตัวชี้วัดย่อย	๑. กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตจากโครงการพัฒนาผลงานชิ้นเอก อย่างรอบคอบ ๒. มีการส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างเป็นรูปธรรม ๓. มีแหล่งเรียนรู้ที่บูรณาการองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม
ตัวชี้วัดกลุ่มที่ ๗ ด้านการรื้อมนำปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ประกอบด้วย ๗ ตัวชี้วัดย่อย	๑. มีการรื้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ๒. สอดคล้องกับโครงสร้างและบริบทของโรงเรียน ๓. ครอบคลุมทั้งระดับโรงเรียน ๔. มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการ ๕. มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการ ๖. มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการ ๗. มีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการ

แนวทางการคัดเลือกผลงาน

๑. สำนักงาน กปร. แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผลงาน เพื่อกำหนดกรอบและ
เกณฑ์การตัดสิน ตลอดจนไปติดตามตรวจสอบคัดเลือกผลงานในภาคสนาม

๒. สำนักงาน กปร. จัดพิมพ์คู่มือพร้อมใบสมัครการประกวดผลงานฯ และจัดส่ง
ให้จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประชาสัมพันธ์ เชิญชวนกลุ่มผู้ใช้น้ำส่งผลงานเข้า
ประกวด

๓. สำนักงาน กปร. ขอความอนุเคราะห์จังหวัด และกรมชลประทาน เพื่อให้โครงการ
ชลประทานจังหวัดเป็นแกนกลางในการรับสมัครและคัดเลือกผลงาน โดยจังหวัดแต่งตั้ง
คณะกรรมการขึ้นเพื่อคัดเลือกผลงานหรือสรรหาผลงาน (กรณีไม่มีผู้ส่งผลงาน) โดยให้

ชลประทานจังหวัด เป็นฝ่ายเลขานุการ และพิจารณาเหลือจังหวัดละ ๑ ผลงาน แล้วส่งมายัง สำนักงาน กปร.

๔. สำนักงาน กปร. รวบรวมผลงาน เพื่อให้คณะกรรมการคัดเลือกผลงานพิจารณาตัดสิน โดยแบ่งเป็น ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

๕. คณะกรรมการคัดเลือกผลงาน ลงตรวจผลงานภาคสนาม เพื่อพิจารณาตัดสินผลงานให้ได้รางวัลชนะเลิศระดับภาค ภาคละ ๑ ผลงาน รองชนะเลิศระดับภาค ภาคละ ๑ ผลงาน และรางวัลชมเชย ภาคละ ๕ ผลงาน

๖. คณะกรรมการคัดเลือกผลงาน พิจารณาผลงานชนะเลิศระดับภาค เพื่อตัดสินให้ได้รางวัลชนะเลิศระดับประเทศ

รางวัลสำหรับการประกวด

รางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ จำนวน ๑ รางวัล

จะได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมด้วยเงินสด จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชนะเลิศ ระดับภาค จำนวน ๔ รางวัล

จะได้รับถ้วยนายกรัฐมนตรี พร้อมเงินสด รางวัลละ ๕๐,๐๐๐ บาท

รางวัลรองชนะเลิศ ระดับภาค จำนวน ๔ รางวัล

จะได้รับมอบโล่รางวัลจาก สำนักงาน กปร. พร้อมด้วยเงินสด รางวัลละ ๓๐,๐๐๐ บาท

รางวัลชมเชย จำนวน ๒๐ รางวัล

จะได้รับมอบโล่รางวัลจากสำนักงาน กปร. พร้อมเงินสด ๑๐,๐๐๐ บาท

รางวัลเกียรติคุณ

จะได้รับใบประกาศเกียรติคุณจากสำนักงาน กปร.

คณะกรรมการพัฒนาผลงานการบริหารจัดการ
โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กรวมแนวพระราชดำริ

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

- ประกาศรับสมัคร มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๔
- จังหวัดคัดเลือกหรือสรรหาผลงานเสนอ สำนักงาน กปร. จังหวัดละ ๑ ผลงาน มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๔
- คณะกรรมการคัดเลือกผลงาน พิจารณาตัดสินผลงาน พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๔
- ประกาศผลการตัดสิน ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔
- พระราชทานรางวัล ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ผู้ดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

เลขที่ ๗๘ ทำเนียบรัฐบาล อาคารนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เดิม)

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๔๔ ต่อ ๑๑๒-๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๒๓๕ www.rdpb.go.th

กรมชลประทาน สามเสน

เลขที่ ๘๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๐๐๒๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๐๐๒๔

www.rid.go.th, www.kromchol.com

ใบสมัคร

การประกวดผลงานการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก
ตามแนวพระราชดำริ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

ส่วนที่ ๑ : ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ส่งผลงาน.....

ตำแหน่ง (ในกลุ่มผู้ใช้น้ำ).....

สถานที่ติดต่อ.....

.....

เบอร์ติดต่อ.....

ชื่อกลุ่มผู้ใช้น้ำ.....

จำนวนสมาชิก.....คน

ประเภทแหล่งน้ำ.....

ระบบส่งน้ำ.....

ใช้น้ำเพื่อประโยชน์หลักในด้าน

อุปโภค - บริโภค การเกษตร

ปริมาณน้ำเพียงพอ

ตลอดปี ไม่ตลอดปี

พื้นที่รับประโยชน์ในช่วงฤดูฝน.....ไร่ พื้นที่รับประโยชน์ในช่วงฤดูแล้ง.....ไร่

สมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก.....

อาชีพรอง.....

กิจกรรมของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

๑. ....

๒. ....

๓. ....

สภาพปัญหาของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

- ๑. ....
- ๒. ....
- ๓. ....

จำนวนเงินกองทุนของกลุ่ม (ถ้ามี).....บาท

- ๑. ....
- ๒. ....
- ๓. ....

ส่วนที่ ๒ : ข้อมูลด้านการบริหารจัดการน้ำ

ขอให้ผู้ส่งผลงานอธิบายข้อมูลด้านการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำ
ตามความเป็นจริง ในหัวข้อดังต่อไปนี้

๒.๑ ด้านกลุ่มผู้ใช้น้ำ

๑) โครงสร้างกลุ่มเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

.....

.....

.....

๒) บทบาทหน้าที่ของกลุ่ม

.....

.....

.....

๓) การแบ่งอำนาจหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

.....

.....

.....

๔) การกำหนดการจัดประชุมกลุ่ม

๕) กฎระเบียบ ข้อบังคับของกลุ่มผู้ใช้น้ำ

๖) การบริหารจัดการบัญชีเงินกองทุนของกลุ่ม

๒.๒ ด้านการบริหารจัดการน้ำ

๑) รูปแบบการจัดการน้ำที่ก่อให้เกิดความมั่นใจต่อสมาชิกกลุ่มว่า
จะสามารถมีน้ำใช้ตามเวลาและปริมาณที่ต้องการ

๒) การบำรุงรักษาแหล่งน้ำ และระบบส่งน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การวางแผนการจัดสรรน้ำ เพื่อนำน้ำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์
อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔) การวางแผนและควบคุมการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้สามารถจัดสรร
กิจกรรมการใช้น้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในแต่ละปี
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๕) เกณฑ์การเก็บเงินเข้ากองทุน เพื่อการบริหารจัดการน้ำ โดยสมาชิกกลุ่ม
ไม่เดือดร้อน

๖) การเตรียมการของกลุ่มเพื่อรองรับภาวะวิกฤติขาดแคลนน้ำ

๒.๓ ด้านการนำน้ำไปใช้ประโยชน์

๑) สามารถนำน้ำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและมี
ประสิทธิภาพ

๒) มีการปลูกพืชที่หลากหลายและสามารถกระจายการผลิตให้สอดคล้อง
เหมาะสมกับปริมาณน้ำต้นทุนในแต่ละปี

๒.๕ ด้านการมีส่วนร่วม

๑) สมาชิกให้ความสำคัญต่อการเข้าร่วมประชุม

.....
.....
.....

๒) สมาชิกให้ความร่วมมือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบการใช้น้ำของกลุ่ม และ
ดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำ และระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

.....
.....
.....

๓) สมาชิกมีการดำเนินการเพื่อการพัฒนาการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
โดยการขุดลอกคูน้ำ การซ่อมแซมระบบส่งน้ำ ฯลฯ

.....
.....
.....

๔) สมาชิกให้ความร่วมมือต่อการเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการ
จัดการน้ำ โดยสมาชิกไม่เดือดร้อนและร่วมคิดในการนำเงินกองทุนไปใช้
พัฒนาการใช้น้ำ

.....
.....
.....

๒.๕ ด้านความคิดริเริ่ม

๑) การวางแผนรองรับน้ำใช้ในอนาคต

.....
.....
.....

๒) การวางแผนการใช้เงินกองทุนของกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ

.....
.....
.....

๓) การติดตามและประเมินผลการใช้เงินของสมาชิก

.....
.....
.....

๔) การนำองค์ความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำไปสอนเด็กและเยาวชน

.....
.....
.....

๕) การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ
อย่างสม่ำเสมอ

.....
.....
.....

๒.๖ ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม

๑) กลุ่มผู้ใช้น้ำมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างรอบคอบ

.....
.....
.....

๒) มีการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในบริเวณแหล่งน้ำที่รับผิดชอบ

.....
.....
.....

๓) มีแผนปฏิบัติในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๗ ด้านการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

๑) กลุ่มมีความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒) สมาชิกกลุ่มมีการวางแผนการใช้จ่าย และจัดสรรรายได้เหมาะสม

๓) มีการสนับสนุนสมาชิกกลุ่มให้จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

๔) สมาชิกมีการผลิตที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับภูมิสังคม
เพื่อลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ

๕) มีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน และติดตามผลการดำเนินงาน
โดยสมาชิกของกลุ่ม

ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย
โครงการพัฒนาท้องถิ่นภาคใต้ตามแนวพระราชดำริ

๖) มีการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน

.....

.....

.....

๗) สมาชิกมีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือสังคม

.....

.....

หมายเหตุ : สามารถดาวน์โหลดใบสมัครการประกวดได้ที่ www.rdpb.go.th

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗๘ ท่าเรือบริวาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เดิม)

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๕๓-๕๕ โทรสาร ๐ ๒๒๘๖ ๖๒๐๖

<http://www.rdpb.go.th>